

GROENPLAN STADSWERVEN - OVERZICHT INVENTARISATIE EN BEOORDELING MAATREGELN

A. UITVOERBAAR BINNEN PROJECT STADSWERVEN

B. WAARSCHIJNLIJK UITVOERBAAR, MAAR BUITEN PROJECT STADSWERVEN

C. NIET UITVOERBAAR

A. MAATREGELN UITVOERBAAR BINNEN PROJECT STADSWERVEN

Deelgebied	Maatregel	Van	Ecologische waardering	Onderbouwing	Groenplan
A1	Behoud vegetatie en oevers de Punt & gericht op behoud moerasnatuur, 1x per jaar deels maaien en afvoeren	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Hoog, hotspot getijdenatuur	Goed idee en wordt gehonoreerd en zo opgenomen in de plannen. Wellicht dat er een looprooster-pad naar de punt gemaakt wordt, uiteraard met behoud van aanwezige vegetatie.	Ja, te realiseren
A2	Vergroening Stedelijk (verhard) Strand en de Kraanbaan bij Prins Clausbrug	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Beperkt, wel goed tegen hitte-stress; goed voor gezonde leefomgeving	Ontwerp is in 2020 geoptimaliseerd door gras en bomen toe te voegen in plaats van enkel verharding.	Ja, te realiseren
A3	Natuurvriendelijke rietmoerasberm tussen de Punt en Bouwblok A3, op gemiddelde waterlijn, 1 meter breed, met gefixeerde begroeiing	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Hoog, hotspot getijdennatuur	Ja, is compensatie voor de rivierrombout	Ja, te realiseren
A4	Oeverzone Wantij bouwblok A3: aanleg van drijvend groen op locatie van aanvaarbeveiliging	Eigen inbreng	Matig, geen complete vervanging voor geleidelijke land-waterovergang	Ja, dit kan ter hoogte van de aanvaarbeveiliging, overleg RWS, nog ontwerp uitwerken.	Ja, te realiseren
A5	Natuurinclusief bouwen met vleermuisvoorzieningen voor vleermuizen en vogels	Eigen inbreng	Matig, goed voor lokale biodiversiteit	Mogelijk, is eis in bouwenvelop. Inzetten op minimaal 8 voorzieningen vleermuizen en 8 voor vogels	Ja, te realiseren
A6	Groene geveltuinen stimuleren, waar mogelijk	Eigen inbreng	Beperkt, wel goed tegen hitte- stress, gezonde leefomgeving	Is mogelijk, zoals uitgevoerd bij geheel B noord. Bewoners beheren zelf, anders later kosten voor beheer. Aanleg wordt 'meegestraat'.	Ja, te realiseren
A-D Merwede-zijde	Aanleg rietberm in het water, op de gemiddelde waterlijn, gefixeerd, compensatie rivierrombout	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Hoog, moerasvegetatie stimuleert getijdenatuur	Ja, compensatie rivierrombout	Ja, realiseerbaar
A-D Merwede-zijde	Bovenkant talud inzaaien met een bloemenlint, referentie naar stroomdalgrasland	Eigen inbreng	Matig, goed voor lokale bio-diversiteit, maar geen vervanger voor natuurlijke graslanden; beperkte ruimte (< 2 m)	Ja, draagt bij aan beleving en ook aan lokale biodiversiteit	Ja, realiseerbaar
A-D Merwede-zijde	Onder bomen 'boomspiegels' deels beplanten met groenblijvende/schaduwtolerante flora	Eigen inbreng	Beperkt, wel goed tegen hitte-stress; goed voor gezonde leefomgeving	Ja, draagt bij aan beleving en ook aan lokale biodiversiteit	Ja, realiseerbaar
B2	Aanvaarbeveiliging bij B3: drijvend groen aanleggen op deze locatie	Eigen inbreng	Matig	Mogelijk, in theorie in 2022 mogelijk, instemming nodig bewoners	Ja, te realiseren
B3	Bomen aanleggen in het profiel	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Beperkt, wel goed tegen hitte-stress; goed voor gezonde leefomgeving	In Groenplan is aanleg van 8 bomen opgenomen langs de Werf van de Biesbosch	Ja, gerealiseerd
C1	Aanleg ongeveer 30 bomen binnenplein	LMA, 2019	Matig	Zit in plan OCW	Ja, opgenomen

C2	Aanleg wadi, fruinhoomgaard, insectenhotels, heggen of hagen op binnenterrein (oostelijk deel C)	Eigen inbreng; OCW	Matig, goed voor lokale biodiversiteit	Zit in plan OCW	Ja, opgenomen
C-D	Maken dynamische bloemberm hoog talud noordoever Maasstraat (verwijzing verleden bedrijventerrein)	Eigen inbreng	Hoog, trekt nu ook al veel fauna aan	Ja, te realiseren met een 'ruderaal' bloemmengsel	Ja, opgenomen
D1	Aanleg wadi, fruinhoomgaard, insectenhotels, heggen of hagen	Eigen inbreng	Matig, goed voor lokale biodiversiteit	Mogelijk, opnemen in bouwvelop; vlek C-oost (The Yard) als voorbeeld!	Ja, opgenomen
D2	Natuurinclusief bouwen met voorzieningen voor vleermuizen en vogels	Eigen inbreng	Matig, goed voor lokale biodiversiteit	Mogelijk, is eis in bouwvelop. Inzetten op minimaal 8 voorzieningen vleermuizen en 8 voor vogels	Ja, te realiseren
D3	Natuurinclusief bouwen: aanleg groene daktuin, groene sedum-daken of verticale gevelbegroeiing, vorm vrij invulbaar	Eigen inbreng	Matig, goed voor lokale biodiversiteit	Meenemen in eisen en/of wensen bouwvelop. Conflicteert wel met zonnepanelen, mogelijk niet te realiseren	Niet in kaart opgenomen
D-E	Inpassing bomen langs de Maasstraat in groenplan	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Matig, goed voor lokale biodiversiteit	In het ontwerp zijn ongeveer 20 bomen opgenomen t.h.v. deelgebied F bij Werf van de Biesbosch (Maasstraat)	Ja, op groenkaart opgenomen
E1	Wervenpark: natuurlijke overgang nat-droog getij	Eigen inbreng	Hoog, natuurlijke oevergang is erg goed voor biodiversiteit	Uitvoerbaar	Ja, realiseerbaar
E2	Wervenpark: kraanbanen en vleermuisbunker	Eigen inbreng	Matig, goed voor overwinterende vleermuizen (en insecten)	Uitvoerbaar	Ja, realiseerbaar
E3	Voorzieningen insecten met hotels en wanden	Eigen inbreng	Matig, goed voor insecten	Uitvoerbaar	Ja, realiseerbaar
E3	Verblijfsplaatsen voor grondgebonden zoogdieren onder hellingbanen	Eigen inbreng	Matig, goed voor grondgebonden zoogdieren, maar niet voor andere flora en fauna	Uitvoerbaar	Ja, realiseerbaar
E4	Oeverzwaluwwand oostzijde oever	Eigen inbreng	Matig, goed voor één soort	Uitvoerbaar	Ja, realiseerbaar
E5	Stimuleren groene geveltuinen	Eigen inbreng	Beperkt, wel goed tegen hitte-stress; goed voor gezonde leefomgeving	Uitvoeren als voor B noord	Ja, realiseerbaar
E6	Groene inrichting kop Papendrechtsestraat met bloemen die goed zijn voor vlinders en bijen	Eigen inbreng.	Matig, goed voor lokale biodiversiteit, maar klein van oppervlak	Uitvoerbaar, mengsel stroomdalflora	Ja, realiseerbaar
E7	Inrichting driehoek als kleine bosschage	Eigen inbreng	Matig, goed voor lokale biodiversiteit, maar klein van oppervlak	Mogelijk	Ja, realiseerbaar
F1	Aanleg getijdewand tegen beschoeiende damwand	Eigen inbreng	Matig, net als voor drijvend groen	Ja, uitvoerbaar met mengsel voor oevers, nagaan wat de meerkosten zijn. Beheer: 1x per jaar beplanting terugzetten	Ja, opgenomen
F2	Natuurinclusief bouwen met vleermuisvoorzieningen voor vleermuizen en vogels	Eigen inbreng	Matig, goed voor lokale biodiversiteit	Mogelijk, is eis in bouwvelop.	Ja, te realiseren
F3	Groene daken, daktuinen, of verticale begroeiing tegen de gevels	Eigen inbreng	Matig, goed voor lokale biodiversiteit	Deels, verticale begroeiing tegen gevel zit in plan Bemog Daktuin zit in het plan, nog uit te zoeken	Niet op groenkaart

F4	Stimuleren aanleg groene geveltuinen	Eigen inbreng	Matig, goed voor lokale biodiversiteit	Uitvoeren à la B noord en zit al deels in het plan van OCW - enkel stimuleren	Ja, opgenomen
G1	Taluds landtong behouden of herstellen	Eigen inbreng	Hoog, oevers hebben veel biodiversiteit	Mogelijk om ze zoveel als mogelijk te behouden, wel uitzoeken of dat kan gezien de asbestvervuiling	Ja, niet op groenkaart
G2	Talud noordzijde als natte getijdeoever voor watermosselen en voor waterslakken inrichten, aansluitend	Eigen inbreng	Heel hoog, goed voor zeldzame onderwaternatuur	Ja, dat is mogelijk, uitzoeken hoeveel ruimte er precies beschikbaar is	Ja, realiseerbaar
G3	Talud zuidzijde met moerasbegroeiing op of onder gemiddelde waterlijn	Eigen inbreng	Heel hoog, goed voor zeldzame onderwaternatuur	Mogelijk, uitvoerbaar	Ja, realiseerbaar
H1	Ruigte toelaten; rietbermen in oevers Wantij aanleggen	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Hoog, zorgt voor veel biodiversiteitswinst t.o.v. nu	Deels mogelijk, maar tussen de Prins Hendrikbrug en de "knik" in verband met vaargeul RWS geen ruimte voor een natuurvriendelijke oever.	Ja, deels op de groenkaart opgenomen
H10	Berm Top Naefpad ingezaaid met Stroomdalmengsel, beheer max 2x per jaar maaien en afvoeren, stroken behouden	Eigen inbreng	Matig	Uitgevoerd, beheer vraagt aandacht voor extensief beheer.	Ja, gerealiseerd
H11	Aanplant nieuwe bomen 23 rond Schaerweide	Eigen inbreng	Beperkt, wel goed tegen hittestress; goed voor gezonde leefomgeving	Is al uitgevoerd	Ja, gerealiseerd
H12	Behoud 13 bomen grens plangebied tussen 50 KV gebouw en Oranjelaan	Eigen inbreng	Matig, goed voor biodiversiteit, maar weinig aangesloten op natuurlijke omgeving	Is behouden	Ja, behouden
H2	Aanplant nieuwe bomen en struiken voor park- en struweelvogels & aaneengesloten groen voor vleermuizen	Eigen inbreng	Matig, goed voor vogels en insecten, maar ligt geïsoleerd in stedelijke omgeving	Uitvoerbaar; Zie groenkaart	Ja, indicatief op de groenkaart opgenomen
H3	Inzaaien rondom 50 Kv gebouw met mengsel van stroomdalflora. Beheer gericht op kruidenrijke oevers en bermen.	Eigen inbreng	Matig, bevordert lokaal biodiversiteit, beschikbare ruimte is klein	Uitvoerbaar; Zie groenkaart, beheer is 2x per jaar maaien en afvoeren, stroken laten staan. Deels particulier en deels in beheer bij gemeente	Ja, indicatief op de groenkaart opgenomen.
H4	Behoud 14 bomen zuidelijke Wantijoever	Eigen inbreng	Matig, goed om bomen te behouden, maar gebied ligt geïsoleerd in stedelijke omgeving	Uitvoerbaar	Ja, op de groenkaart opgenomen
H5	Aanleg haag langs 50KV gebouw tot PH	Eigen inbreng	Beperkt, vooral wenselijk qua landschapsinrichting	Uitvoerbaar	Ja, indicatief op de groenkaart opgenomen
H6	Aanplant 8 bomen 1e grootte, 14 meerstammig 2e grootte, 8 bomen derde grootte en heesters	Eigen inbreng	Matig meer structuurvariatie is goed voor lokale biodiversiteit	Uitvoerbaar, deels betreft het particulier, deels openbaar terrein	Ja, indicatief op de groenkaart opgenomen
H7	Bestaande bomen langs Top Naefpad (aan zijde Vlij en Wantij) behouden	Eigen inbreng	Matig, goed voor biodiversiteit, maar weinig aangesloten op natuurlijke omgeving	Uitvoerbaar, behoud is uitgangspunt, grotendeels eigendom van Villa Augustus	Ja, indicatief op de groenkaart opgenomen
H8	Verplaatsingsplan landslakken	Eigen inbreng	-	Uitvoerbaar, wel eerst de haalbaarheid ervan uitzoeken.	Nee, niet opgenomen

H9	Aanleg haag langs Oranjelaan bij 150 KV gebouw	Eigen inbreng	Beperkt, vooral gewenst vanuit landschapsinrichting	Uitvoerbaar, financiën nog niet geregeld	Ja, opgenomen op kaart
I1	Behoud zoveel mogelijk bomen langs Noordendijk	Eigen inbreng	Matig, goed voor lokale biodiversiteit, maar ligging in intensieve stad	Zoveel mogelijk behoud is uitgangspunt. Nieuwe bomen lastig vanwege dijk.	Ja, opgenomen
I2	Vlijkade groene tuinen stimuleren	Eigen inbreng	Beperkt, voegt wel wat toe qua groenbeleving, hittestress en waterberging	Uitvoeren à la B noord of gelijk meenemen in bouwvelop en aanbesteding.	Ja, opgenomen
I3	Bomen behouden in dit deelgebied	Eigen inbreng	Matig, goed voor lokale biodiversiteit, maar ligging in intensieve stad	Zoveel mogelijk behoud is al uitgangspunt bij openbare ruimte.	Ja, opgenomen
I4	Natuurinclusief bouwen met voorzieningen voor vleermuizen en vogels	Eigen inbreng	Matig, goed voor lokale biodiversiteit, maar ligging in intensieve stad	Mogelijk, is eis in bouwvelop. Inzetten op minimaal 8 voorzieningen vleermuizen en 8 voor vogels	Ja, opgenomen
J1	Groene binnentuin aanleggen en plaatsen plantenbakken voor woningen	Eigen inbreng	Beperkt, wel goed tegen hittestress; goed voor gezonde leefomgeving.	Groene binnentuin is er al en de plantenbakken worden geplaatst.	Ja, opgenomen
D5	Wegvangen aquatische fauna voor start dempen haven	Eigen inbreng	Zorgplicht	Uitvoerbaar, ook verplicht in het kader van Wet natuurbescherming.	Nee, niet op kaart
C4	Natuurinclusief bouwen met vleermuisvoorzieningen voor vleermuizen en vogels	Eigen inbreng	Matig, goed voor lokale biodiversiteit	Mogelijk, is eis in bouwvelop. Inzetten op minimaal 8 voorzieningen vleermuizen en 8 voor vogels	Ja, te realiseren
D4	Groene geveltuinen stimuleren bij woningen	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Matig, goed voor lokale biodiversiteit	Mogelijk. Dat is stimuleren en erover communiceren.	Ja, te realiseren
E8	Inrichting berm Papendrechtse straat met bloemen die goed zijn voor vlinders en bijen	Eigen initiatief	Matig, goed voor lokale biodiversiteit, maar klein van oppervlak	Uitvoerbaar, ruderaal bloemenmengsel	Ja, realiseerbaar
G4	Zuidelijke Insteekhaven - Aanleg getijdstenen tegen beschoeide damwand	Eigen initiatief	Matig, goed voor lokale biodiversiteit	Ja, uitvoerbaar met mengsel voor oevers, nagaan wat de meerkosten zijn. Beheer: 1x per jaar beplanting terugzetten	Ja, realiseerbaar
I	Aanleg dynamische bloemberm in lengterichting + ecologisch beheer naast 150 KV schakelstation	Eigen initiatief	Matig, trekt veel bijen, vlinders en zweefvliegen aan, klein gebied	Strook langs Oranjelaan, is nog niet in bezit van gemeente Dordrecht. Komt waarschijnlijk in bezit van gemeente.	Ja, realiseerbaar

B. MAATREGELEN WAARSCHIJNLIJK UITVOERBAAR, MAAR BUITEN PROJECT STADSWERVEN

Deelgebied	Maatregel	Van	Ecologische waardering	Onderbouwing	Groenkaart
A & F-H	Hoela's of biohuts als onderwaterconstructie bij Prins Clausbrug en Prins Hendrikbrug, goed voor vissen en mosselen.	Eigen inbreng	Heel hoog, goed voor zeldzame onderwaternatuur	Meenemen in ontwikkelplan Wantij-west	Ja, als kans
F-H	Aanleg droge passage onder de Prins Hendrikbrug (faunarichel)	Zienswijze extern	Matig, stapsteen voor fauna	Meenemen in ontwikkelplan Wantij-west	Ja, als kans
G	Hoela's of biohuts als onderwaterconstructies in zuidelijke insteekhaven, goed voor vissen en mosselen.	Eigen inbreng	Heel hoog, goed voor zeldzame onderwaternatuur	Meenemen in ontwikkelplan Wantij-west	Ja, als kans
I-J	Groencorridor Noordendijk maken	Zienswijze extern	Hoog, goed voor mobiele soorten	Dit is een primaire waterkering; voorgeschreven minimum afstand voor bomen vanaf kruin dijk (Waterschap Hollandse Delta).	Ja, als kans
J	Aanleg drijvend groen	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Matig, draagt bij aan biodiversiteit, maar biedt geen nat-droog gradiënt.	Meenemen in ontwikkelplan Wantij-west	Ja, als kans
J	Dempen verlichting Garage Energiehuis	Zienswijze extern	Beperkt	Is door Parkeerbedrijf onderzocht: dempen verlichting middenstuk hellingbanen lijkt uitvoerbaar.	n.v.t.
J	Groeninpassing bij parkeergarage en uitbreiding groen Energieplein, verticale gevel	Zienswijze extern	Matig, draagt wel bij aan inperking hittestress	Wordt door Parkeerbedrijf onderzocht, maar natuurlijke ventilatie is bij gevelvergroening mogelijk knelpunt. Achter de parkeergarage wordt extra groen toegevoegd. Uitbreiding groen Energieplein wordt beperkt door eisen bereikbaarheid Energiehuis.	Ja, als kans
J	Drijvend groen tussen hotelboot en bioscoop	Eigen inbreng	Mogelijk bij locatie steiger	Meenemen in ontwikkelplan Wantij-west	Ja, als kans

C. MAATREGELEN NIET UITVOERBAAR

Deelgebied	Maatregel	Van	Ecologische waardering	Onderbouwing	Groenkaart
Totaal	Aanleg zo groen mogelijke oeverstroken	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Hoog	Niet overal 1:1 toepasbaar, waar mogelijk leggen we een rietberm aan of drijvende begroeiing.	Deels
A-J	Aanleg Eilandjes in het Wantij	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Hoog, zorgt voor stapstenen in het water	Onuitvoerbaar, geen gemeentegrond, RWS heeft duidelijk gemaakt dat verdere beperkingen in het profiel vanuit de scheepsvaart onbespreekbaar zijn (februari 2021)	Nee
D	Behoud kreek, zandige oever, door deel Noordelijke Haven niet te dempen	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Matig, omgeving wordt omgewerkt	Onmogelijk, past niet in het vastgestelde kader van bestemmingsplan en overeenkomst met ontwikkelaar.	Nee
F-G	Aanleg natuurvriendelijke oever tussen PH-brug en Biesboschhal	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Hoog vanwege de natuurlijke droge-natte overgang	Hier is er geen ruimte voor natuurvriendelijke oevers. Damwand is hier de enige optie. (variantenstudie is gedaan i.o.m. RWS).	Nee
F-G	Behoud ruigten Zuidelijke Insteekhaven	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Hoog, ruigten hebben veel fauna	Onuitvoerbaar vanwege sanering bodem en oeververvangingen (zie ook hieronder).	Nee
F-G	Meestromende geul tussen landtong, Dordtyard en Zuidelijke Insteekhaven	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Matig, midden in bebouwd gebied	Onmogelijk, past niet in het vastgestelde kader van bestemmingsplan en overeenkomst met ontwikkelaar.	Nee
F-G	Meestromende geul tussen Haven Noord en Zuid	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Matig, midden in bebouwd gebied	Onmogelijk, past niet in het vastgestelde kader van bestemmingsplan en overeenkomst met ontwikkelaar.	Nee
G	Behoud groen op de landtong	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Matig, vervuilde bodem	Onuitvoerbaar, want asbestsanering Landtong is vereist (conform Wet Bodembescherming). Sweco heeft studie gedaan naar behoud bomen in relatie tot sanering asbest; is niet mogelijk. Na asbestsanering zo groen mogelijk inrichten.	Nee
G	Behoud oevers Zuidelijke Insteekhaven c.q. aanleg natuurvriendelijke oevers	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Matig, vervuilde bodem	In verband met afspraken over ruimtegebruik Zuidelijke Insteekhaven met Ontwikkelaar en St. Leefwerf is er enkel aan de zuidkant (landtong) ruimte voor een natuurvriendelijke oever. Alternatieve inrichting noordzijde is in 2020 door IBD onderzocht. Er is onvoldoende ruimte. Damwand is noodzakelijk om bestaande afspraken over de het ruimtegebruik in de Insteekhaven na te komen	Nee

H	Doortrekken bypass Vlij Oranjelaan-Wantij	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Matig, wel meer doorstroming, maar bypass komt in drukke stedelijke omgeving te liggen	Nee, kabels en leidingen in Oranjelaan maken dit onmogelijk of het is erg kostbaar. Toenmalig wethouder Hans Spigt heeft op 18-9-2007 besloten om vanwege de kosten dit plan niet door te zetten. In het op 10 mei 2016 vastgestelde 'nieuwe' bestemmingsplan Stadswerven is hier dan ook geen sprake meer van.	Nee
H	Behoud Groen Zuidelijke Wantijoever	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Matig, bosje ligt geïsoleerd in stedelijke omgeving	Nee, kap nodig vanwege vervanging oever, noodzakelijkheid is reeds aangetoond. Er loopt een gerechtelijke procedure.	Nee
H	Aanleg natuurvriendelijke oever tussen PH-brug en "knik"	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Hoog, veel biodiversiteits-winst te halen	Is vanuit oeverveiligheidseisen niet mogelijk. Er komt wel een rietberm	Nee
H	Drijvend groen, natuurvriendelijke oever of ruigte op oevers bij nieuwe uitgegraven Vlij	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Matig, goed voor natte natuur, maar geen 1:1 vervanging voor natuurlijke oever	Technisch onmogelijk vanwege de geringe breedte en diepte.	Nee
J	Tiny Forest naast bioscoop aanleggen	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Beperkt	Ruimte verharding is nodig voor bevoorrading. Terrein wordt ook gebruikt voor evenementen.	Mogelijk?
J	Drijvend groen tussen meerpalen en kades	Eigen inbreng; zienswijze bewoner/extern.	Matig	Wellicht bij toekomstige steiger die benoemd is/wordt in ontwikkelplan Wantij-west. Verder moet er ook ruimte zijn voor cruiseschepen.	Deels
Lange Wantijkade	Gevel woongebouw openen - verticale geveltuinen	Zienswijze bewoner/extern.	Beperkt, wel goed tegen hitte-stress, gezonde leefomgeving	Gebouw is van Trivire. Heeft gemeente geen zeggenschap over.	Nee